

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛТЕТ ПО МЕТАЛУРГИЯ И МАТЕРИАЛОЗНАНИЕ

Одобрил: .....

Утвърдил:.....

Директор на ДФМТН /доц. д-р А.
Александров/

Декан на ФММ /доц. д-р И. Груев /

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

Дисциплина: Математика – II част

Специалности: Всички специалности на ФММ

Образователна степен: Бакалавър

Квалификация: Инженер

Кредити: 12

Код: b053

Катедра МАТЕМАТИКА

Изготвили:

Ръководител катедра:

.....

.....

/доц. д-р А. Дишлиев/

/доц. д-р А. Дишлиев/

.....

/доц. д-р Д. Колев /

2011

УЧЕБНА ПРОГРАМА

на дисциплината

МАТЕМАТИКА – II ЧАСТ

I. Хорариум, съгласно учебния план за II семестър

Вид занятия	Хорариум, учебни часа	
	седмично	общо
Лекции	4	60
Упражнения (лабораторни)	6	90
Форма на контрол:	изпит	

II. Анотация

Учебната дисциплина Математика 2 развива и задълбочава математическите познания на студентите от нашия Университет. Тя е фундаментална, откъдето следва, че е изключително важна при подготовката на бъдещия инженер с бакалавърска степен на образование. Основната част от учебния материал се включва в класическите математически науки като: Интегрално смятане, Обикновени диференциални уравнения, Частни диференциални уравнения, Теория на вероятностите и елементи на Числения анализ. Преподаваните знания са ориентирани към практически приложения. С тяхна помощ могат да се изучават статични и динамични характеристики на различни технологични процеси.

Основни цели на дисциплината Математика 2 са:

- Да се изучи математическия апарат, необходим за задълбоченото усвояване на другите фундаментални и специализирани учебни предмети;
- Да се развие логично и алгоритмично мислене, което е предпоставка за успешното решаване на задачи с теоретични и практични аспекти;
- Осмисляне и задълбочено усвояване на количествените характеристики на различни химични и технологични проблеми, допускащи математическо описание. Създаване на адекватни математически модели на практически задачи;
- Количествено прогнозиране и контролиране на процесите, обект на изучаване от други науки.

Посочените цели на обучението по математика са взаимно свързани, като се допълват и обуславят. Постигането им се осъществява по време на целия учебен процес.

III. Лекционен курс и упражнения

№	ТЕМИ	лекции	упражнения
1	Грешки при аритметични операции. Закръгляване. Абсолютна и относителна грешки. Връзки между абсолютната и относителна грешки.	0	2
2	Апроксимации на функции по метода на най-малките квадрати.	2	3
3	Неопределен интеграл. Примитивни функции. Свойства. Методи за интегриране. Интегриране на различни класове функции.	4	10
4	Определен интеграл. Интегрални суми. Интегруеми функции. Свойства. Пресмятане на определени интеграли. Формула на Нютон-Лайбниц. Несобствени интеграли. Приложения.	6	6
5	Числено интегриране. Формули на правоъгълниците. Квадратурни формули на Нютон-Котес.	2	4
6	Криволинейни интеграли. Криволинейни интеграли по дъга. Криволинейни интеграли по координати.	4	3
7	Двойни интеграли. Интегрални суми. Свойства на двойните интеграли. Пресмятане на двойни интеграли. Смяна на променливите. Приложения на двойните интеграли.	4	6
8	Степенни редове. Радиус на сходимост. Критерии за сходимост. Редове на Тейлър и Маклорен. Развитие на функции в степенни редове.	3	4
9	Елементи на векторния анализ. Скаларно поле. Производна по направление. Градиент. Векторно поле. Дивергенция. Ротация.	2	2
10	Обикновени диференциални уравнения от I ред. Общи, частни и особени интеграли. Диференциални уравнения с отделящи се променливи. Хомогенни диференциални уравнения и приводими към тях. Линеен диференциални уравнения от I ред. Уравнение на Бернули. Диференциални уравнения в пълни диференциали. Интегриращи множители.	6	10
11	Линейни диференциални уравнения от n-ти ред. Линейни хомогенни диференциални уравнения от n-ти ред. Линейни нехомогенни диференциални уравнения от	6	9

	n -ти ред. Метод на Лагранж. Линеен хомоген диференциален уравнение от n -ти ред с постоянни коефициенти. Линеен нехомоген диференциален уравнение от n -ти ред с постоянни коефициенти.		
12	Системи обикновени диференциални уравнения. Линеен системи обикновени диференциални уравнения. Линеен системи обикновени диференциални уравнения с постоянни коефициенти. Метод на Лагранж.	2	3
13	Числено решаване на ОДУ. Методи на Ойлер и Рунге-Кута с повече от една поправка.	2	4
14	Частни диференциални уравнения от I-ред. Функционна зависимост. Пръв интеграл. Общо решение.	2	4
15	Основни уравнения на математическата физика. Частни диференциални уравнения от II-ред. Класификация. Каноничен вид. Начални и гранични условия. Уравнение на потенциала. Фундаментално решение. Принцип на максимума. Уравнение на трептящата струна. Формула на Даламбер. Уравнение на топлопроводността.	4	2
16	Мрежови методи за ЧДУ от II-ред.	2	6
17	Алгебра на събитията. Събития. Действия. Булеви алгебра и σ -алгебра.	2	2
18	Вероятност. Аксиоми за вероятност. Вероятностно пространство. Класическа вероятност. Условна вероятност. Независими събития. Формула за произведение на вероятности. Формула за пълната вероятност. Формула на Бейс.	4	6
19	Случайни величини. Дискретни и непрекъснати случайни величини. Функция на разпределение. Плътност на разпределение. Числови характеристики на случайни величини. Мода, медиана, асиметрия, ексцес. Специални дискретни разпределения: Бернулиево, биномно, Пуасоново, геометрично. Специални непрекъснати разпределения: равномерно, експоненциално, нормално.	3	4
	Общо	60	90

IV. Курсови работи

Курсовите работи са три на брой и включват задачи от основните теми на учебната дисциплина Математика 2. Успешно изпълнените курсови работи участват с определено тегло при кредитирането на студентите. Курсовите работи и съответните им кредитни тегла са както следва:

- Курсова работа 1 – интегрално смятане на функции на една и две променливи, редове, 1 кредит;
- Курсова работа 2 – обикновени диференциални уравнения, частни диференциални уравнения и теория на вероятностите, 1 кредит;
- Курсова работа 3 – числени методи на математическия анализ и диференциалните уравнения, 1 кредит.

V. Контролни упражнения

Контролните упражнения са две на брой и включват задачи от основните теми на учебната дисциплина Математика 2. Успешно изпълнените контролни упражнения участват с определено тегло при кредитирането на студентите. Контролните упражнения и съответните им кредитни тегла са както следва:

- Контролно упражнение 1 – интегрално смятане на функции на една и две променливи, редове, 1,5 кредита;
- Контролно упражнение 2 – обикновени диференциални уравнения, частни диференциални уравнения и теория на вероятностите, 1,5 кредита.

VI. Литература

VI.1. Основна литература

1. *Божоров Е., Висша математика, Техника, София, 1975.*
2. *Димова В. и др. Методическо ръководство за решаване на задачи по висша математика, част 5, Техника, София, 1977.*
3. *Манолов С., Петрова А., Генов А., Шополов Н., Висша математика, част 2, Техника, София, 1977.*
4. *Манолов С., Петрова А., Генов А., Шополов Н., Висша математика, част 3, Техника, София, 1977.*
5. *Манолов С., Генов А., Шополов Н., Висша математика, част 4, Техника, София, 1977.*
6. *Манолов С., Шополов Н. и др., Сборник от задачи по висша математика, част 2, Техника, София, 1979.*
7. *Петрова А., Димова В., Сборник от задачи по висша математика, част 4, Техника, София, 1979.*
8. *Петрова А., Димова В., Стоянов Н., Висша математика, част 5, Техника, София, 1977.*
9. *Пиргов Д., Токарев Д., Учебни записки по висша математика, София, 1979.*

10. Пиргов Д., *Висша математика, част 1, Наука и изкуство, София, 1990.*
11. Пиргов Д., Токарев Д. и др., *Методическо ръководство за решаване на задачи по висша математика, част 2, ПИК-13, София, 1994.*

VI.2. Допълнителна литература

1. Ангелова Й., *Числени методи, изд. Абагар, София, 2004, 120.*
2. Коллатц Л., Альбрехт Ю., *Задачи по прикладной математике, Мир, Москва, 1978.*
3. Краскевич В., Зеленский К., Гречко В., *Численные методы в инженерных исследованиях, Вища школа, Киев, 1986.*
4. Крылов В., Бобков В., Монастырский П., *Вычислительные методы высшей математики, Высшая школа, Минск, 1975.*
5. Петков М., *Числени методи на алгебрата, Наука и изкуство, София, 1974.*
6. Ралстон А., *Начален курс по числени методи, Наука и изкуство, София, 1972.*
7. Самарский А., *Введение в численные методы, Наука, Москва, 1982.*
8. Хемминг Р., *Численные методы, Наука, Москва, 1972.*

VII. Сайтове

<http://www.math.mtu.edu/~msgocken/intro/node1.html>
<http://home.planetinternet.be/~ping1339>
<http://mathworld.wolfram.com/topics/NumericalMethods.html>